

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA

---

25. 8. 2025. – 29. 8. 2025.

ODJELJENJE ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 1. 9. 2025. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA **25. 8. 2025. – 29. 8. 2025.**

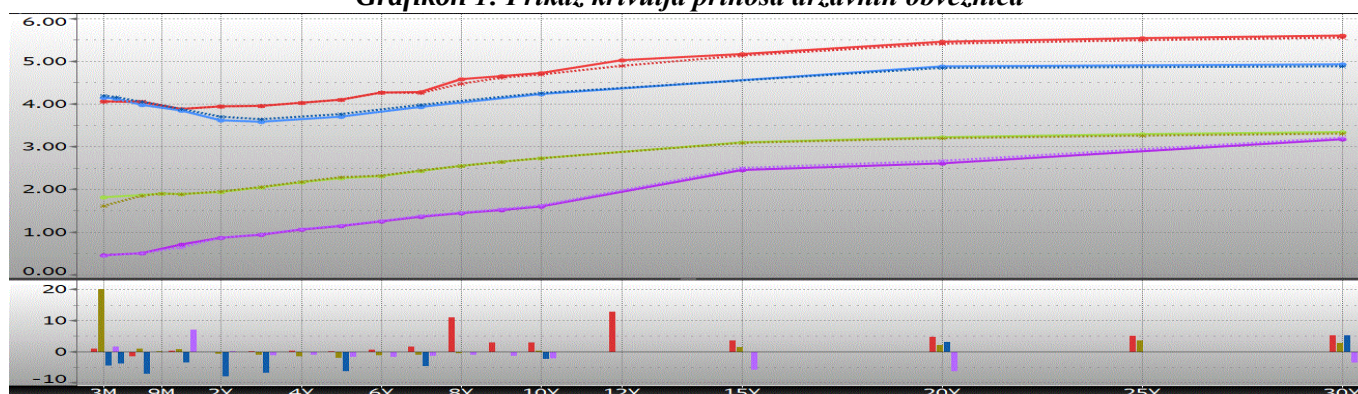
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	22.8.25	-	29.8.25		22.8.25	-	29.8.25		22.8.25	-	29.8.25		22.8.25	-	29.8.25	
2 godine	1.95	-	1.94	↘	3.70	-	3.62	↘	3.94	-	3.94	→	0.87	-	0.87	→
5 godina	2.28	-	2.26	↘	3.76	-	3.70	↘	4.10	-	4.10	→	1.17	-	1.15	↘
10 godina	2.72	-	2.72	→	4.25	-	4.23	↘	4.69	-	4.72	↗	1.63	-	1.60	↘

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	22.8.25	-	29.8.25
3 mjeseca	1.680	-	1.857
6 mjeseci	1.855	-	1.864
1 godina	1.897	-	1.901

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 29. 8. 2025. godine (pune linije) i 22. 8. 2025. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafikona je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi obveznica sigurnijih zemalja eurozone nisu bilježili značajnije promjene tokom protekle sedmice. Prinosi italijanskih državnih obveznica su povećani između 1 i 6 baznih poena. Prinosi francuskih desetogodišnjih obveznica su porasli na 3,53%, što je najviši nivo od marta ove godine. Razlika između prinosa desetogodišnjih njemačkih i francuskih obveznica je dostigla najviši nivo od aprila ove godine (nivo od 80 baznih poena), dok su prinosi francuskih tridesetogodišnjih obveznica povećani na 4,45%, što predstavlja rekordnu vrijednost u zadnjih četrnaest godina. Analitičari su upozorili da će i u slučaju nove vlade biti poteškoća s reformama fiskalne politike, a pojavile su se i špekulacije da bi razlika između prinosa njemačkih i francuskih obveznica mogla dostići i 100 baznih poena u slučaju pogoršanja krize.

Prema objavljenom zapisniku s posljednje sjednice ECB kamatna stopa na depozite je ostala nepromijenjena (2%) zbog dobro balansiranih inflatornih rizika i otporne ekonomije eurozone. Iako su predlagana i daljnja smanjenja kamatne stope na depozite, većina kreatora monetarne politike podržala je stabilnost. Ekonomisti očekuju da neće biti smanjenja kamatnih stopa na idućoj sjednici ECB, dok je moguće smanjenje u decembru. Predsjednica ECB Lagarde je ponovila da će više tarife SAD-a imati minimalan uticaj na ekonomiju eurozone, koja se približava oporavku. Navela je da će se kompanije prilagoditi stanju kada se trgovinske politike stabilizuju, te dodala da se inflacija nalazi na nivou od 2% i da se očekuje samo blagi uticaj trgovinskog dogovora na inflaciju.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

Član UV ECB Rehn je upozorio da bi napadi predsjednika Trumpa na nezavisnost FED-a mogli dovesti do rasta globalne inflacije i poremećaja na tržištima, ističući uvjerenje da će euro zaštititi autonomiju ECB. Dodao je da je moguće da će se stopa inflacije u eurozoni smanjiti na nivo ispod 2% zbog jakog eura i niskih cijena energenata, ali da je ECB spremna reagovati na sve promjene ako do njih dođe. Rehn je upozorio na moguće smanjenje dominacije USD ukoliko se naruše legitimnost i osnovni principi institucija.

EU radi na izmjenama trgovinskog sporazuma sa ciljem uklanjanja tarifa na američka industrijska dobra, kao protumjeru za smanjenje američkih tarifa na uvoz automobila iz EU. EU razmatra i sekundarne mjere kao način sprečavanja zemalja trećeg svijeta da pomognu Rusiji da prevaziđe trenutne kaznene mjere. Njemačka i Francuska se zalažu za uvođenje sekundarnih sankcija kompanijama koje podržavaju rat između Rusije i Ukrajine, nastojeći da se smanji zarada od prodaje ruske nafte.

Francuska bi se mogla suočiti s političkom i finansijskom krizom zbog velike vjerovatnoće da će Vlada premijera Bayroua pasti nakon glasanja povjerenja za njegov plan smanjenja deficita od 44 milijarde EUR 8. septembra. Ministar finansija Francuske Lombard je odbacio mogućnost nastanka finansijske krize, te izrazio uvjerenje da će ciljani nivo deficita iz 2025. godine biti postignut, od 5,4% BDP-a, kao i plan nastavka smanjenja zaduživanja u 2026. godini, uprkos političkoj neizvjesnosti zbog glasanja povjerenja premijeru Bayrou.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Monetarni agregat M3 – EZ (G/G) JUL	3,5%	3,4%	3,3%
2.	Stopa BDP – Francuska (Q/Q) F II kvartal	0,3%	0,3%	0,1%
3.	Stopa BDP – Belgija (Q/Q) F II kvartal	-	0,2%	0,4%
4.	Stopa inflacije – Njemačka P AUG	2,0%	2,1%	1,8%
5.	Stopa inflacije – Francuska P AUG	0,9%	0,8%	0,9%
6.	Stopa inflacije – Španija P AUG	2,8%	2,7%	2,7%
7.	Stopa inflacije – Italija P AUG	1,8%	1,7%	1,7%
8.	Stopa inflacije –Portugal P AUG	-	2,5%	2,5%
9.	Indeks povjerenja potrošača – EZ F AUG	-15,5	-15,5	-14,7
10.	Ifo indeks očekivanog. povj. inv. – Njemačka AUG	90,5	91,6	90,8
11.	Ifo indeks poslovne klime – Njemačka AUG	88,8	89,0	88,6
12.	GfK indeks povjerenja potrošača – Njemačka SEP	-21,5	-23,6	-21,7
13.	Proizvođačke cijene –Finska (G/G) JUL	-	-1,5%	-1,8%
14.	Proizvođačke cijene – Španija (G/G) JUL	-	0,3%	1,0%
15.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka AUG	6,3%	6,3%	6,3%
16.	Stopa nezaposlenosti – Finska JUL	-	9,3%	9,9%
17.	Bilans tekućeg računa – Španija (mlrd EUR) JUN	-	5,0	6,4
18.	Maloprodaja – Njemačka (G/G) JUL	2,5%	2,3%	2,4%

SAD

Prinosi američkih državnih obveznica su tokom protekle sedmice bilježili smanjenje duž cijele krive. Početak sedmice je obilježila vijest da je predsjednik Trump odlučio da otpusti članicu FOMC-a Cook zbog optužbi da je falsifikovala dokumente. Navedeno je povećalo zabrinutost za nezavisnost centralne banke, uz strah od toga da će smanjenja kamatnih stopa u kratkom roku voditi višim kamatnim stopama u dugom roku jer borba FED-a protiv inflacije i dalje traje. Kasnije tokom sedmice Cook je podnijela tužbu protiv predsjednika Trumpa, smatrajući da su tvrdnje nedokazane i prethode njenoj potvrdi u Senatu.

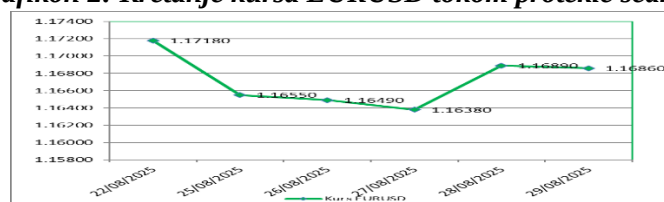
U kontekstu komentara zvaničnika FED-a Barkin iz Richmonda očekuje umjerena kretanja u ekonomiji SAD-a, što podrazumijeva i umjerena kretanja kamatnih stopa. Predsjednica FED-a iz Dalasa Logan je izjavila da će se tržišta novca možda suočiti s privremenim pritiscima na kraju kvartala, a predsjednik FED-a iz New Yorka smatra da kraj ere niskih neutralnih kamatnih stopa nije blizu. Williams iz New Yorka je izjavio da će naredna sjednica biti „živa“, signalizirajući mogućnost promjene referentne kamatne stope.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za august, ekonomski analitičari prognoziraju da će ekonomija SAD-a u tekućoj godini zabilježiti ekspanziju po stopi od 1,6%, dok se za 2026. i 2027. godinu prognoziraju stope od 1,7% i 2,0%, respektivno. Prognozirana stopa PCE deflatora za tekuću godinu je zadržana na godišnjem nivou od 2,7%, dok je za narednu godinu povećana na 2,7% s prethodno prognoziranih 2,6%. Za 2027. godinu prognozirana stopa PCE deflatora je zadržana na nivou od 2,2%. Većina anketiranih ekonomista očekuje da će FED smanjiti referentnu kamatnu stopu za 25 baznih poena na septembarskoj sjednici, dok vjerovatnoća recesije u narednih 12 mjeseci iznosi 32%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (Q/Q) – godišnji nivo – prel. II kvartal	3,1%	3,3%	-0,5%
2.	Lična potrošnja – prel. II kvartal	1,6%	1,6%	0,5%
3.	PCE deflator (G/G) JUL	2,6%	2,6%	2,6%
4.	Indeks ličnih prihoda JUL	0,4%	0,4%	0,3%
5.	Indeks ličnih rashoda JUL	0,5%	0,5%	0,4%
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 23. aug	230.000	229.000	234.000
7.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć 16. aug	1.966.000	1.954.000	1.961.000
8.	Indeks potrošačkog povjerenja AUG	96,5	97,4	98,7
9.	Broj zahtjeva za hipotekarne kredite 22. aug	-	-0,5%	-1,4%
10.	Porudžbine trajnih dobara P JUL	-3,8%	-2,8%	-9,4%

Grafikon 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad s nivoa od 1,1718 na nivo od 1,1686.

VELIKA BRITANIJA

U ponedjeljak su tržišta u Velikoj Britaniji bila zatvorena zbog praznika. Prinosi državnih obveznica Velike Britanije su tokom trgovanja u utorak prethodne sedmice zabilježili najviši nivo u posljednjih 27 godina. Ovo je povećalo pritisak na Vladu premijera Starmera da smanji potrošnju ili da poveća poreze jer rast troškova pozajmljivanja, zabrinutost zbog inflacije i smanjena potražnja penzionih fondova naprežu fiskalnu politiku.

Guverner BoE Bailey je na konferenciji u Jackson Holeu upozorio na to da broj radno sposobnih stanovnika u Velikoj Britaniji ostaje ispod nivoa koji je bilježen prije pandemije, što nije slučaj u drugim razvijenim ekonomijama. Ovo komplikuje borbu da se inflacija smanji na ciljani nivo od 2% (trenutno 3,8%).

Antimigrantski protesti su se pojačali širom Velike Britanije, a na meti su hoteli koji pružaju smještaj onima koji traže azil. Ekonomisti upozoravaju da bi spomenuta povećanja poreza mogla biti neophodna kako bi se ispunili fiskalni zahtjevi (pravila), a ministrica Reeves se suočava s izazovima pri kreiranju jesenjeg budžeta. Mann iz BoE se zalaže za zadržavanje visokih troškova pozajmljivanja kako bi se nastavila borba protiv uporne inflacije, te navodi da monetarna politika nije dovoljno restriktivna s obzirom na trenutne prognoze koje podrazumijevaju dva smanjenja kamatnih stopa sljedeće godine. BoE predviđa da će inflacija dostići nivo od 4% u septembru. Povećani troškovi rada i slaba tražnja smanjuju profitne marže, što primorava firme da smanjuju investicije i zapošljavanje. Prodajne cijene su u augustu porasle najbrže od kraja 2023. godine, mada se u septembru očekuje sporiji rast istih.

Prema podacima britanskog Ureda za nacionalnu statistiku (ONS), najsiromašnija domaćinstva u Velikoj Britaniji se suočavaju s višom inflacijom, pri čemu su troškovi života do juna porasli za 4,1% godišnje, u poređenju sa 3,8% za najbogatiji sloj stanovništva. Bivša premijerka Velike Britanije Liz Truss je kritikovala centralne banke, BoE, FED

i ECB zbog nepreuzimanja odgovornosti, te pohvalila predsjednika Trumpa i podržala kritiku na račun predsjednika FED-a Powella. Prema podacima Instituta za istraživanje javne politike, ministrica Reeves bi uvođenjem poreza na dobit za komercijalne banke mogla sakupiti 32,3 milijarde GBP u roku od 5 godina. Vrijednost akcija banaka u Velikoj Britaniji je smanjena jer je povećana zabrinutost zbog potencijalnog uvođenja novih poreza u budžetu kako bi se suočili s problemom fiskalnog deficita od 20 milijardi GBP.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	BRC indeks cijena u radnjama (G/G) AUG	1,0%	0,9%	0,7%

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR, pa je kurs EURGBP zabilježio pad s nivoa od 0,86651 na nivo od 0,86554. GBP je deprecirala u odnosu na USD, pa je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,3525 na nivo od 1,3504.

JAPAN

Ministarstvo finansija Japana je zatražilo rekordnih 32,4 biliona JPY za finansiranje javnog duga u narednoj fiskalnoj godini, što je 4,2 JPY biliona više u odnosu na budžet iz prethodne godine, jer rastući prinosi na obveznice povećavaju troškove servisiranja duga. Ukupan zahtijevani budžet za godinu koja počinje u aprilu 2026. iznosi 34,1 bilion JPY. Premijer Ishiba se suočava s pritiscima nakon gubitka na izborima i sporazuma o ukidanju poreza na gorivo, čime se rizikuje gubitak prihoda od 1,5 biliona JPY. Ministar finansija Kato je obećao odgovorno upravljanje dugom kako bi se održalo povjerenje na tržištu. Investitori prodaju centralnoj banci japanske državne obveznice po nižim cijenama. Najniži prihvaćeni prinos na operacijama kupovine obveznica podudara se s prihvaćenim prosjekom, što sugerise da je cijena niska, a ova anomalija se nije dogodila od 2013. godine.

Iako se ekonomija Japana oporavlja „umjerenim tempom“, a lična potrošnja poboljšava, i dalje postoji zabrinutost zbog uticaja tarifa SAD-a na privredni rast. Nedavnim trgovinskim sporazumom između SAD-a i Japana uvedene su tarife od 15% na uvoz Japana uz investicioni paket od 550 milijardi USD.

Ekonomisti očekuju da će BoJ zadržati referentnu kamatnu stopu na sljedećem sastanku koji se završava 19. septembra. Član MPC BoJ Nakagawa potvrdila je spremnost BoJ da poveća referentnu kamatnu stopu ukoliko to uslovi dozvole, navodeći jako tržište rada i rast plata koji podržavaju inflaciju. Špekulacije u vezi s povećanjem referentne kamatne stope su povećane nakon kritika SAD-a, što je dovelo do rasta prinosa na japanske desetogodišnje obveznice na najviši nivo u posljednjih 17 godina. Nakagawa je naglasila da je potrebno nastaviti s monetarnim olakšicama kako bi se podstakla ekonomija.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Vodeći indeks F JUN	-	105,6	104,8
2.	Koincidirajući indeks F JUN	-	116,7	116,0
3.	Prodaje širom zemlje (G/G) JUL	-	-6,2%	-7,8%
4.	Proizvođačke cijene (G/G) JUL	3,2%	2,9%	3,2%
5.	Stopa nezaposlenosti JUL	2,5%	2,3%	2,5%
6.	Odnos broja slobodnih radnih mjesta i broja prijavljenih JUL	1,23	1,22	1,22
7.	Inflacija (G/G) AUG	2,6%	2,6%	2,9%
8.	Temeljna inflacija (G/G) AUG	3,0%	3,0%	3,1%
9.	Industrijska proizvodnja (G/G) P JUL	-0,6%	-0,9%	4,4%
10.	Maloprodaja (G/G) JUL	1,6%	0,3%	1,9%
11.	Broj započetih kuća (G/G) JUL	-9,8%	-9,7%	-15,5%
12.	Indeks povjerenja potrošača AUG	34,2	34,9	33,7

JPY je tokom protekle sedmice blago aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje s nivoa od 172,19 na nivo od 171,86. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio rast s nivoa od 146,94 na nivo od 147,05.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.

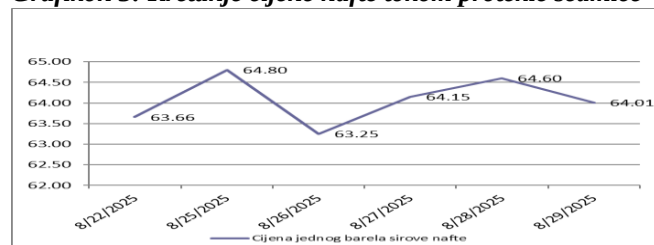
NAFTA I ZLATO

Cijena jednog barela sirove nafte na otvaranju tržišta u ponedjeljak je iznosila 63,66 USD (54,33 EUR).

Početkom sedmice cijena nafte je povećana usljed rasta geopolitičkih rizika i trenutne dinamike tržišta. U utorak je cijena korigovana naniže kako su investitori iščekivali jasnije podatke o ponudi nafte, te pratili povećanu volatilnost tržišta izazvanu pokušajima predsjednika Trumpa da otpusti članicu FOMC-a Cook. Nakon napada ukrajinskih dronova na ruske rafinerije i uvođenja američkih sankcija Indiji zbog kupovine ruske nafte, cijena ovog energenta je povećana. Neizvjesnost u vezi s akcijama koje bi SAD mogle da poduzmu negativno je uticala na tržišne učesnike jer su napadi na rafinerije u Rusiji uticali na dnevno povećanje američkog izvoza nafte u augustu za 200.000 barela na dnevnom nivou. U četvrtak je cijena ovog energenta ponovo povećana usljed saopštenja njemačkog kancelara Merza da se sastanak između predsjednika Rusije i Ukrajine neće održati. Ukrajina je povećala broj napada dronovima na rusku naftnu infrastrukturu, što je dovelo do smanjenja izvoza ruske nafte. Očekuje se da će Saudijska Arabija smanjiti cijene nafte azijskim kupcima između 40 i 70% po barelu zbog slabe potražnje i viška ponude. Rast cijene ovog energenta posljednjih mjeseci je doveo do smanjenja interesovanja za kupovinu, kao i prelaska azijskih kupaca na kupovinu ruske i američke nafte, čija je cijena bila snižena. Na kraju sedmice je cijena nafte korigovana naniže. Zabrinutost oko viška ponude, geopolitičkih tenzija i američkih sankcija Indiji su faktori koji dominiraju na tržištu ovog energenta. IAE je prognozirala rekordni višak nafte kako su članice OPEC+ obnovile proizvodne kapacitete.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 64,01 USD (54,77 EUR), što predstavlja rast od 0,55% na sedmičnom nivou.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

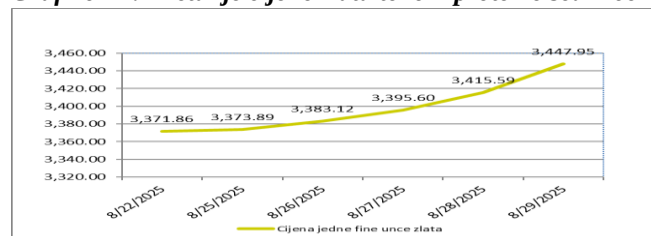

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 3.371,86 USD (2.877,50 EUR).

Cijena zlata je tokom prethodne sedmice imala tendenciju rasta. Prva tri radna dana posmatrane sedmice rast je bio uzrokovan reakcijom investitora na pokušaj predsjednika SAD-a da otpusti jednu od guvernerki FED-a Lisu Cook, usljed optužbi za prevaru u vezi s hipotekama, a što je dovelo i do povećanja zabrinutosti za nezavisnost FED-a. Rast cijene ovog plemenitog metala je nastavljen i u četvrtak uprkos objavljivanju pozitivnih, boljih od očekivanih, podataka o ekonomiji SAD-a. Krajem sedmice je rast cijene zlata bio pod uticajem poziva Njemačke i Francuske na sekundarne sankcije zemljama koje pomažu Rusiji, dok su američke sankcije Indiji, zbog kupovine ruske nafte, pružile dodatnu podršku rastu cijene zlata.

Na zatvaranju tržišta u petak je cijena jedne fine unce zlata iznosila 3.447,95 USD (2.950,50 EUR), a što predstavlja povećanje od 2,26% na sedmičnom nivou.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na osnovu njih.